

ÖNERİLER

Çocuğun ayrı birey olduğu unutulmamalıdır.

Çocuğun kendine zarar verici davranışları varsa hangi durumlarda bu davranışın ortaya çıktığı belirlenmelidir. Bu davranışların giderilmesinde davranış değişikliği yöntemi kullanılmalı ve istenilen davranışı arttırarak istenilmeyen davranışların azaltılabilmesi için tutarlı olunmalıdır.

Çocuğun becerilerinin geliştirilmesi için desteklenmesi gerekmektedir.

Yönergeler verilirken basit bir dil kullanılmalıdır.

Evde ve okulda sunulan etkinlikler gelişim düzeyine uygun olmalıdır.

Çocuğun zamanını yararlı ve hoşlandığı bir şekilde değerlendirmesini sağlayıcı faaliyetlerde bulunmasına fırsat verilmelidir.

Çocuğu diğer çocuklarla kıyaslamaya ve davranışlarından dolayı sık sık eleştirmeye dikkat edilmelidir.

EN BÜYÜK ENGEL SEVGİSİZLİKTİR..

ÖNERİLER

Çocuk başarılı çalışmalarından dolayı ödüllendirilmelidir.

Çocuk inatlaşıyorsa inatlaştığı anda dikkati başka konuya çekilmelidir. inatlaştığı zaman da onunla inatlaşmamalıdır.

Güven sarsıcı durumlardan (sözlerle, isteklerden) kaçınılmalıdır.

Gerektiğinde profesyonel yardım alın.

Adres: İsmet Paşa Mahallesi
Milis Teğmen Rasim Koçal Caddesi No 157
Web: <http://alimepasaozelegitim1.meb.k12.tr>
Tel: 0 226 811 23 77

EKİM AYI
REHBERLİK BÜLTENİ

ZİHİNSEL YETERSİZLİK

Zihinsel Yetersizlik; doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrasında çeşitli nedenlere bağlı, genel zihinsel işlevlerde normallerden önemli derecede gerilik ve bunun yanı sıra uyumsal davranışlarda da yetersizlik gösterme durumu olarak tanımlanmaktadır.

Zihinsel engelli çocuklar da diğer çocuklar gibi yeme, içme, sevmeye, sevilme, kabul edilme, başarılı olma gibi biyolojik, sosyal ve psikolojik gereksinimlere sahiptirler. Kendilerine güvenleri az olduğundan başkalarına dayanmayı tercih ederler. Bağımsız hareket etmekte ve arkadaşlık kurmakta güçlük çekmektedirler.

Zihinsel yetersizlikte 3 temel özellik vardır:

Genel zeka işlevinin belirgin derecede ortalamanın altında olması

Yaşadığı toplumdaki kendi yaş grubu ile kıyaslandığında toplumsal beceriler, sorumluluk, iletişim kurma, günlük beceriler ve kendi kendine yeterlilik gibi alanlarda geriliğin olması.

16 yaşından önce başlaması.

Zihinsel Yetersizlik Türleri

1- Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde hafif düzeydeki yetersizliği nedeniyle **özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine sınırlı düzeyde** ihtiyaç duyan bireylerdir. Bu çocukların çoğunluğu ilkokulda başarısızlıkla karşılaşınca kadar gelişimleri normal çocuklardan önemli bir farklılık göstermesi nedeniyle genellikle okula başlayınca kadar ayırt edilemezler. Hafif zihinsel engelliliğe sahip birçok birey normale çok yakın oldukları ve zihinsel yetersizlikleri çok hafif olduğu için çevreye daha rahat uyum sağlamaktadırlar.

2- Orta düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki sınırlılık nedeniyle temel akademik, günlük yaşam ve iş becerilerinin kazanılmasında **özel eğitim ile destek eğitim hizmetlerine yoğun şekilde** ihtiyaç duyan bireylerdir. Genellikle erken çocukluk eğitimi döneminde fark edilmektedirler Öğrenmeleri yavaştır. Basit günlük becerileri öğrenebilirler ancak motor becerilerde güçlük yaşarlar. Basit akademik becerileri ve öz bakım ile ilgili becerileri öğrenebilirler. Tanıdık çevrelerinde kendi başlarına bağımsız hareket edebilirler.

3- Ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerindeki eksiklikleri nedeniyle özbakım becerilerinin öğretimi de dâhil olmak üzere yaşam boyu süren, yaşamın her alanında tutarlı ve **yoğun özel eğitim ve destek eğitim hizmetine çok** ihtiyacı olan birey olarak tanımlanmaktadır. Bu bireyler günlük yaşamlarını sürdürebilecek basit motor ve iletişim becerilerini kazanabilmektedirler. İşaretleri ve sözcükleri tanıyabilir fakat uzun ve düz yazıları okumakta güçlük çekerler. Ağır derecede zihinsel engelli bireylerin eğitimlerinde özbakım (tuvalet, giyinme, yeme içme) ve iletişim becerilerinin öğretimine ağırlık verilmektedir.

4- Çok ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan birey: Çok basit yönergeleri ve açıklamaları güçlükle anlayabilirler. Çoğu ağır motor gerilik ve sakatlık nedeniyle hareketsiz kalır ya da ancak yardımla hareket eder. Öz bakımları başkaları tarafından karşılanır. Konuşmazlar, etrafa ilgileri yoktur, çoğunlukla birden fazla engelleri vardır.

ZİHİNSEL ENGEL NEDENLERİ

Zaman	Tıbbi	Sosyal	Davranışsal	Eğitimsel
Doğum Öncesi	*Kromozom bozuklukları *Sendromlar *Metabolik bozukluklar *kaba beyin hastalıkları *Annenin doğum yaşı	*Yoksulluk *Annenin yetersiz beslenmesi *Aile içi şiddet *Doğum öncesi annenin bakımının yetersizliği	*Uyuşturucu kullanımı *Alkol kullanımı *Sigara içme	*Ailenin bilişsel güçlüğü *Ebeveynliğe hazırlıkta yetersizlik
Doğum Anı	Prematürelilik *Doğum incinmeleri *Yeni doğan hastalıkları	*Doğum bakımının yetersizliği	*Ailenin çocuk bakımını reddetmesi *Ailenin çocuğu terk etmesi	*Tıbbi servislerden yoksun olma
Doğum Sonrası	*Travmatik beyin yaralanmaları *Yetersiz beslenme *Menenjit *Havale	*Yetersiz çocuk bakıcılığı *Uyarıcı eksikliği *Ailenin yoksulluğu *Ailede kronik hastalıklar	*Çocuk istismarı ve ihlali *Aile içi şiddet *Güvenlik önlemlerinin yetersizliği *Sosyal yoksulluk	*Yetersiz çocuk bakımı *Gecikmiş teşhis *Yetersiz erken önleme servisleri *Yetersiz aile desteği